

ЕДИННИЯТ ЕВРОПЕЙСКИ ПАЗАР НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНАТА ЗАСТРАХОВКА „ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ“

● Сравнително изследване на икономическо-статистическата ситуация в ЕС
ПРОФ. Д-Р УЛРИХ МАЙЕР

(Продължава от брой 7)

ИСПАНИЯ

	В абсолютна стойност	На 1000 единици население	На 1000 моторни превозни средства
БВП	521.98 млрд.	13 258 хил.	25 028 хил.
Население	39 370 хил.	x	1.89 хил.
Площ /кв.км./	505 992	12.85	24.26
Железопътна мрежа /км/	12 284	0.31	0.59
Пътна мрежа /км/	374 000	8.81	16.64
Автомобилна пътна мрежа/км/	9 000	0.23	0.43
Общ брой на моторните превозни средства	20.86 млн.	530	X
Пътнически автомобили	16.05 млн.	408	770
Пътни инциденти	92 265	2.34	4.42
Брой пострадали	5 747	0.15	0.28

Таблица 1: Страна и транспорт
Данните са от 1997 г.

	Общо	Общо застраховане	Автомобилно застраховане	Застраховка "Гражданска отговорност"
Брой застрахователни компании	392	316		90
Брутен премиен приход	26.04 млрд.	13.57 млрд.	5.13 млрд.	3.30 млрд.
-на глава от населението	661	345	135	84
-на моторно превозно средство	x	x	254	158

Таблица 2: Дял на застраховката "Гражданска отговорност" в общото застраховане

СТРУКТУРА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ПАЗАР

През 1998 година в Испания активно функционират около 400 застрахователни компании, повече от половината от които са в общозастрахователния бизнес. Целият бизнес е разпределен почти 50:50 между общото застраховане и животозастраховането. Понастоящем на застрахователния пазар в страната е налице голяма конкуренция. Въпреки това брутният премиен приход има стабилен ръст, което от своя страна се дължи на ниската концентрация на застрахователни компании в Испания. Тя едва сега започва да расте. През 1998 г. ръстът на приходи от директни продажби е около 8.2 на сто - в общото застраховане е 8.39 на сто, а в животозастраховането увеличението е 8 на сто.

ЧУЖДЕСТРАНЕН ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН БИЗНЕС

Към момента застрахователният бизнес на компании от европейското икономическо пространство в Испания няма съществено значение. От друга страна, испанските застрахователни компании работят малко с чужди контрагенти, като главно връзките са съсредоточени в Португалия.

СИТУАЦИЯТА НА ПАЗАРА НА ЗАСТРАХОВАНЕ НА МПС

/Вж. таблица 3/

Брутният премиен приход от автомобилно застраховане е около 20 на сто от общия брутен премиен приход на застрахователния бизнес в Испания. Около 60 на сто от брутният премиен

Пазарен дял, заеман от трите най-големи автомобилни застрахователи	55.4%
Пазарен дял, заеман от петте най-големи автомобилни застрахователи	70.1%
Пазарен дял, заеман от десетте най-големи автомобилни застрахователи	88.5%

Таблица 3: Концентрация на пазара на автомобилното застраховане в проценти от брутният премиен приход

	Автомобилно застраховане	Застраховка "Гражданска отговорност"
Застраховани рискове	-	20.86 млн.
Брутен премиен приход	5.31 млрд.	3.30 млрд.
Равнище на щетимост	77.8 %	83.7%

Таблица 3: Статистика на автомобилното застраховане

приход на автомобилното застраховане се пада на застраховка "Гражданска отговорност". Прието е при сключване на автомобилна застраховка, освен "Гражданска отговорност", договорът да съдържа и покриване на други рискове. Комбинациите между нелимитирана застраховка "Гражданска отговорност", застраховка "Злополука на местата" и някакъв друг вид са широко разпространени. През последните години застрахователният пазар е силно конкурентен. Нарастването на брутният премиен приход се дължи и на растящия брой автомобили. През 1998 г. премиите от директни продажби в автомобилното застраховане нарастват със 7.93 на сто, ръстът на сключени договори е 8 на сто.

Концентрацията на автомобилния застрахователен пазар в Испания е ниска. Десетте най-големи компании притежават пазарен дял под 50 на сто през 1998 г.

ПРОДАЖБИТЕ НА АВТОМОБИЛНИЯ ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ПАЗАР

В Испания предлагането на автомобилни застраховки обичайно става чрез ексклузивни агенти, редовни членове на персонала от "Продажби", брокери и директни продажби. Директните продажби са все още незначителни като дял, но стабилно нарастват.

РЕГУЛАЦИЯТА КЪМ НАСТОЯЩИЯ МОМЕНТ

Испанските застрахователни компании разполагат с широки граници при определяне на тарифите; това, с което трябва да бъдат съобразени последните, е принципът на недискриминация. Няма ограничителни или обвързващи фактори, определящи премиите.

ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ПОКРИТИЕ НА „ЛОШИТЕ РИСКОВЕ“

На испанския автомобилен застрахователен пазар застрахователните компании не са задължени да покриват „лошите рискове“, съответно и да ги включват в договора. „Лошите рискове“ се поемат от „Consortio de Compensacion de Seguros“ - правителствена организация, която функционира почти като гаранционен фонд.

РОЛЯ НА АСОЦИАЦИЯТА

Асоциацията на застрахователите може само да отправя препоръки към формирането на тарифите.

Основни фактори, определящи премиите

В Испания множество от застрахователните компании

използват следните фактори при формиране на тарифите: пол, възраст на застрахованото лице, години на притежаване на свидетелство за правоуправление на МПС, регион, група на използване и модел на автомобила. Освен това се използват и няколко допълнителни фактора.

/Вж. Таблица 4/

Моделът на автомобила и регионът, където той се използва, са факторите, допринасящи за голяма диференциация на премиите.

СИСТЕМАТА „БОНУС-МАЛУС“

В Испания съществуват различни варианти на системата „Бонус-малус“.

(Продължава от стр. 6)

Обезщетения по „ГО“ не се изплащат от застрахователя, а от ГФ в следните три случая:

- при липса на „ГО“ се изплаща обезщетение на невинно пострадалия за имуществени и неимуществени вреди;
- когато са причинени телесни увреждания и МПС е неидентифицирано (автомобил блъсва човек и избягва от местопроизшествието, като пострадалият не е видял регистрационния му номер). В този случай не се плаща за вреди на имущество;
- когато МПС има застраховка „ГО“, но ПТП е причинено от лице, което е откраднало колата.

В случаите, когато водачът е известен, ГФ предявява регресен иск към него за възстановяване на сумата. (Шофьорът без „ГО“ и крадецът ще трябва да

Диференциране на премиите	Класове	Разпределение
Класификация на собствениците/водачите на МПС		
Бонуси за жени ¹	2	.
Възраст на водача ²	2-3	20%
Други застрахователни договори със същата компания	*	.
Бонус за семейно положение	*	.
Млад водач ³	2-3	20%
Бонус за лоялност	3	30%
Класификация според използването на автомобила		
Място на регистрация	3-17	1.8
Доплащане при използване на автомобила за търговски цели	3	.
Бонус при малък километраж	2	.
Бонус за съхраняването на автомобила в гараж	2	.
Брой водачи	3	.
Класификация според вида на автомобила		
Вид и модел на автомобила	*	2.2
Използван или нов автомобил	2	.
Цвят на автомобила	(*)	.

Таблица 4: Основни фактори при формиране на премиите

¹Отделни застрахователни компании рекламират бонус за жени в рамките на 40%.

²Самоучастие за младежи до 25 години

³Съществува диференциация на притежателите на свидетелство за правоуправление на МПС, като изискваният най-малък период е 2 години, но понякога стига и до 4 години.

№	Клас	Премия /%!	Увеличаване на клас след щета			
			След 1	След 2	След 3	След 4
1	1 A	100	1	1	1	1
2	2	100	1	1	1	1
3	3	90	1	1	1	1
4	4	80	1	1	1	1
5	5	70	1	1	1	1

Таблица 5: Система "Бонус-малус", без "Малус" област

В таблица №5 е посочена една от най-старите използвани системи, която е съставена от няколко класа.

Днес има системи с разпростиращ се бонус спектър в рамките на 40-45 на сто.

Освен това има малус зони,

Превог ГЕРГАНА РАШКОВА

(Следва)

КОДЕКСЪТ ЗА ЗАСТРАХОВАНЕТО

изплащат и обезщетения по задължителната застраховка „Злополука“, когато превозвачът не е имал застраховка.

ГФ вече не изплаща обезщетения за вреди, причинени от лица без документи за правоуправление, както беше досега; обезщетенията се поемат от застрахователя, който има право да предяви регресен иск срещу виновното за ПТП лице.

Изрично е предвиден отлагателен период за влизането в сила на отделни норми от КЗ - от влизането в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз.

ТОНИ БАЙЧЕВА

възстановят изплатените обезщетения от ГФ, които особено за неимуществени щети възлизат на хиляди левове).

Освен по „ГО“, от ГФ се